

Inwazyjny gatunek obcy (IGO) - Barszcz Sosnowskiego.

1. Co to jest inwazyjny gatunek obcy (IGO)

Inwazyjne gatunki obce (IGO) to rośliny, zwierzęta, patogeny i inne organizmy, które nie są rodzime dla ekosystemów i mogą powodować szkody w środowisku lub gospodarce, lub też negatywnie oddziaływać na zdrowie człowieka.

Najbardziej popularnym inwazyjnym gatunkiem obcym jest roślina o nazwie **barszcz Sosnowskiego** (*Heracleum sosnowskyi*). Barszcz Sosnowskiego został uznany za inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii rozprzestrzeniony na szeroką skalę.

Zwalczanie barszczu Sosnowskiego jest istotne z uwagi na ochronę różnorodności biologicznej oraz ze względu na bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Rośliny tego gatunku charakteryzuje duża zawartość aktywnych związków chemicznych powodujących poparzenia skóry i obrażenia ogólnoustrojowe. Największe zagrożenie możliwością poparzenia barszczem Sosnowskiego występuje w okresie kwitnienia i owocowania tej rośliny (czerwiec-lipiec).

2. Dokonaj zgłoszenia

Kto na terenie gminy Nysa zauważy inwazyjny gatunek obcy (IGO) niezwłocznie zgłasza ten fakt Burmistrzowi Nysy.

Zgłoszenie obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego musi zawierać:

- imię i nazwisko albo nazwę oraz adres lub siedzibę, lub adres poczty elektronicznej, lub numer telefonu zgłaszającego;**
- nazwę np. barszcz Sosnowskiego lub inną nazwę IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;**
- liczbę okazów IGO lub określenie zajmowanej przez nie powierzchni, o ile jest to możliwe do ustalenia;**
- miejsce i datę stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;**
- fotografię potwierdzającą obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w przypadku gdy została wykonana,**

Zgłoszenia dokonuje się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej albo elektronicznej (na elektroniczną skrynkę podawczą lub za pomocą poczty elektronicznej).

Adres elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Miejskiego w Nysie na platformie ePUAP: /cokk0k251c/SkrytkaESP

Adres e-mail: nysa@www.nysa.pl

Urząd Miejski w Nysie, ul Kolejowa 15, 48-300 Nysa

Poniżej gotowy druk zgłoszenia.

Uwaga!

Burmistrz Nysy musi dokonać weryfikacji formalnej zgłoszenia. W przypadku, gdy zgłoszenie zawiera braki formalne Burmistrz Nysy wzywa zgłaszającego do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem pozostawia zgłoszenia bez rozpoznania.

3. Zgłoszenie i co dalej

Zgłoszenie obecności w środowisku barszczu Sosnowskiego zostanie przekazane Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Opolu, który wprowadza informacje do Centralnego Rejestru Danych o IGO.

Po otrzymaniu informacji od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu o wprowadzeniu do Rejestru IGO zgłoszenia dot. gatunku obcego Burmistrz Nysy ustala osobę lub instytucję odpowiedzialną za zwalczanie barszczu Sosnowskiego i informuje ją o konieczności przeprowadzenia działań zaradczych. Zwalczanie rośliny jest obowiązkiem właścicieli, bądź zarządców nieruchomości, na których rośnie inwazyjny gatunek obcy.

4. Jestem właścicielem terenu, na którym stwierdzono inwazyjny gatunek obcy IGO w postaci barszczu Sosnowskiego

Podmiot władający nieruchomością ma obowiązek, we własnym zakresie, eliminacji inwazyjnego gatunku obcego w terminie roku od dnia otrzymania od Burmistrza Nysy informacji o konieczności przeprowadzenia działań zaradczych w stosunku do barszczu Sosnowskiego.

Jeżeli działania zaradcze nie zostaną przeprowadzone Burmistrz Nysy może przeprowadzić takie działania na koszt podmiotu władającego terenem.

W wyjątkowych sytuacjach, gdy podmiot odpowiedzialny za likwidację barszczu Sosnowskiego nie ma możliwości przeprowadzenia działań zaradczych (w szczególności ze

względów finansowych) i niezwłocznie po otrzymaniu od Burmistrza Nysy informacji zwróci się z wnioskiem o zwolnienie, Burmistrz Nysy może przeprowadzić te działania zaradcze za ten podmiot.

5. Działania zaradcze wobec barszczu Sosnowskiego

Działania zaradcze w stosunku do roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych przeprowadza się w miarę możliwości w początkowej fazie ich rozwoju, a zwłaszcza przed ich kwitnieniem lub owocowaniem, które przypada na okres lato-jesień. W początkowym okresie sezonu wegetacyjnego (wiosna) zwalczane osobniki nie mają możliwości spontanicznego rozprzestrzenienia się.

W stosunku do barszczu Sosnowskiego działania zaradcze, których celem jest trwała eliminacja tej rośliny ze środowiska, obejmują:

1. metody środkami fizycznymi: wykopywanie, wrywanie, ścinanie, uszkodzenie, zbieranie, zaorywanie, przecinanie korzeni, rozwieranie korzeni, usuwanie korzeni za pomocą cylindra doglebowego, usuwanie kwiatostanów, usuwanie owocostanów, koszenie (min. 9 powtórzeń w sezonie), przykrywanie powierzchni gleby;
2. inne metody fizyczne: metoda elektryczna wykorzystująca ukierunkowane impulsy elektryczne, metoda termiczna, metoda kriogeniczna;
3. metody środkami chemicznymi: stosowanie środków ochrony roślin lub innych środków chemicznych wprowadzonych do obrotu zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi tych środków;
4. metody biologiczne: wypas trawożernych zwierząt hodowlanych, ekoredukcja;
5. metody mieszane: (w jednym sezonie wegetacyjnym wdraża się naprzemiennie różne zabiegi): agrotechniczne w wariantach: bez użycia środków chemicznych oraz z użyciem środków chemicznych, aplikacja dołodygowa nawozu mineralnego z cyjanamidem wapnia, usunięcie wierzchniej warstwy gleby.

Przy wyborze metody zwalczania barszczu Sosnowskiego należy uwzględnić konieczność kontynuowania działań do wyczerpania glebowego banku nasion (przeciętnie ok. 7-8 lat).

Prowadzone działania zaradcze powinny uwzględniać:

- stosowanie środków fizycznych i środków chemicznych dostosowanych do charakterystyki barszczu Sosnowskiego, miejsca i terminu podejmowania tych działań;
- stosowanie środków fizycznych i środków chemicznych pojedynczo albo łącznie, aż do trwałego usunięcia ze środowiska barszczu Sosnowskiego;

- stosowanie w pierwszej kolejności środków fizycznych, a w przypadku gdy zastosowanie wyłącznie środków fizycznych nie byłoby skuteczne zastosowanie środków chemicznych;
- stosowanie środków chemicznych w sposób niestwarzający zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt i dla środowiska;
- stosowanie środków fizycznych i środków chemicznych w taki sposób, aby nie doszło do przypadkowego rozprzestrzenienia się barszczu Sosnowskiego, w tym na skutek przemieszczania podłoża zawierającego jego okazy. Odzież roboczą, narzędzia, maszyny oraz środki transportu, po ich użyciu, oczyszcza się z pozostałości barszczu Sosnowskiego.

Ze względu na łatwość rozprzestrzeniania się barszczu Sosnowskiego (zwłaszcza w przypadku stanowisk o dużej powierzchni/liczebności, składających się w dużej mierze z osobników kwitnących/owocujących) rekomenduje się pozostawienie biomasy powstałej podczas zwalczania w wyznaczonych miejscach, w granicach obszaru lub w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych zabiegów.

Do pobrania:

Zgłoszenia obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego

Podstawa prawna:

1. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022 poz. 2649);*
2. *Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2023 poz. 1589, ze zm.).*

Urząd Miejski w Nysie

Wydział Rozwoju Wsi i Ochrony Środowiska

Tel. 77 40 80 523